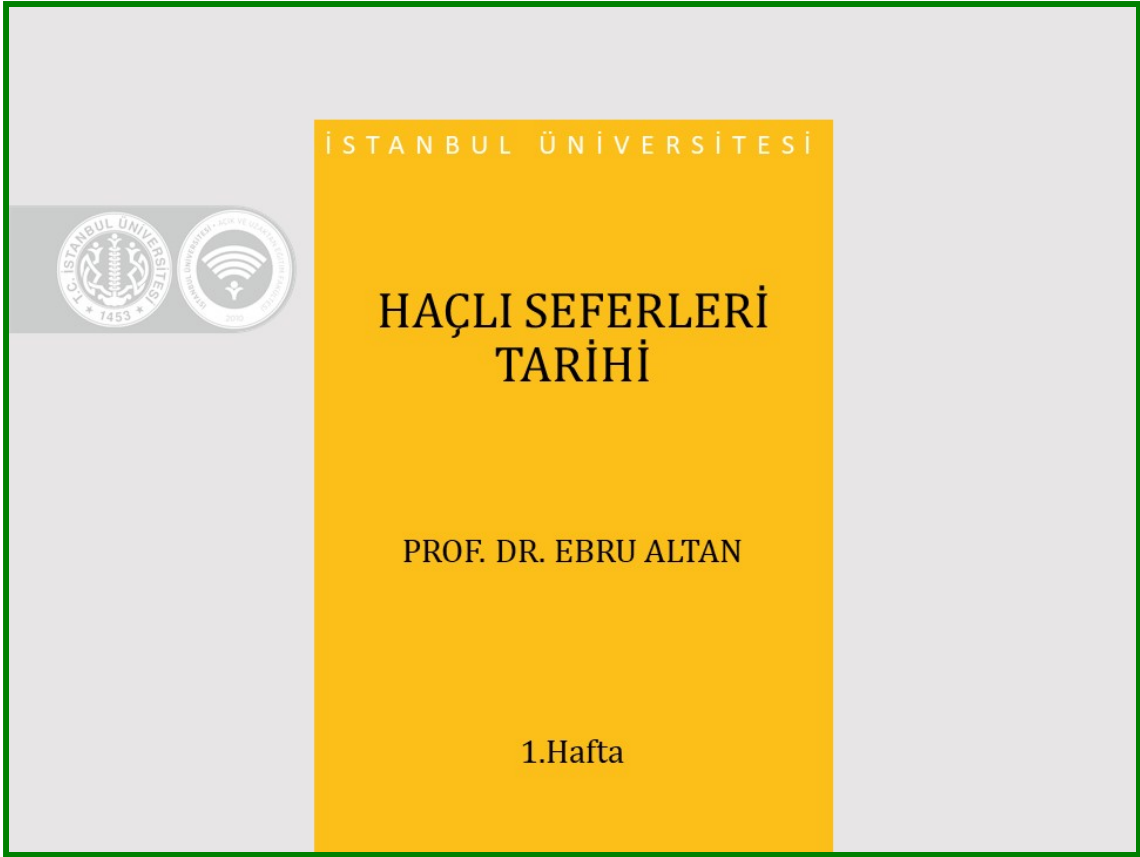
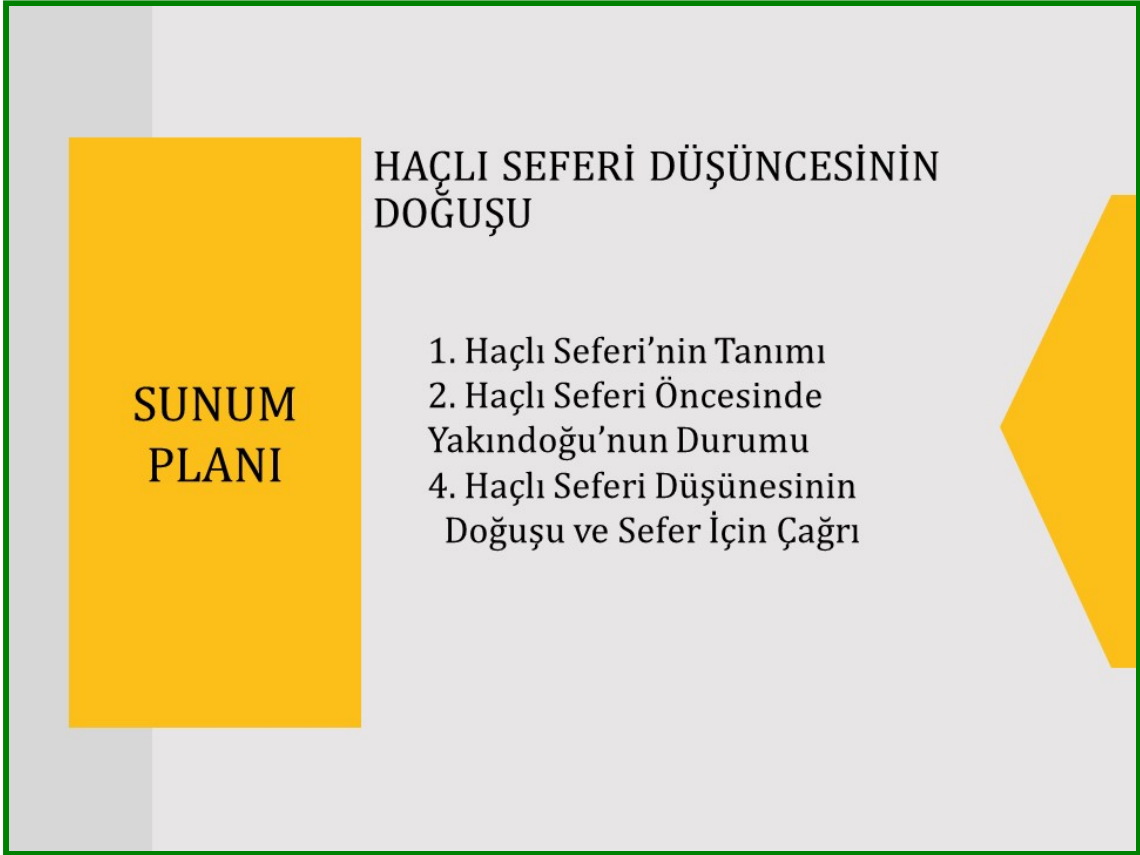

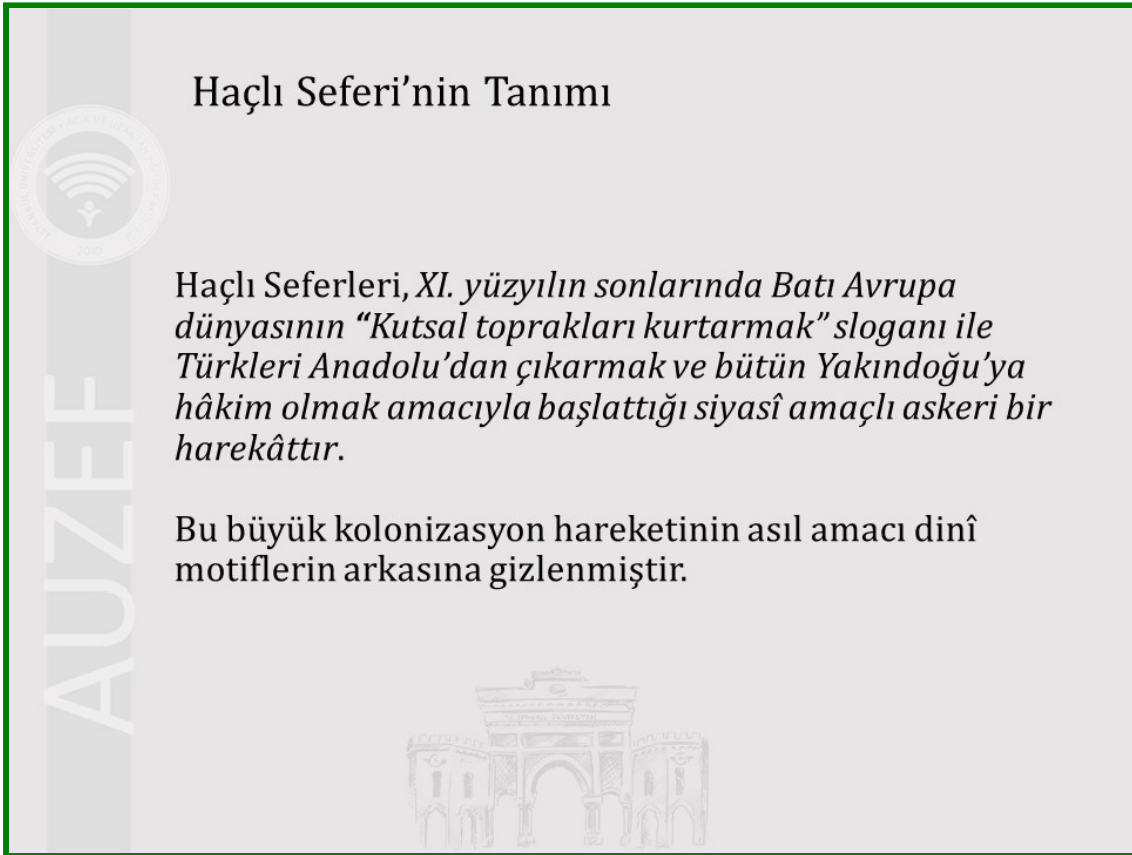
Sunum 1

Sunum 2

Sunum 3

Sunum 4

AUZEF

HAÇLILAR= FRANKLAR /CROISADES /EHL-İ SALİB /SALİBİYYUN

Dönemin Müslüman tarihçileri Haçlılar için “Franklar” tabirini kullanmışlardır.	“Ehl-i Salib” , Doğu’da ilk kez Osmanlılar tarafından kullanılmıştır.
Fransızca CROISADES	Araplar tarafından da “Salıbiyyûn” şeklinde ifade edilmiştir.

Sunum 5

AUZEF

Haçlı Seferi’nin Tanımı

Tarih Literatüründe Haçlı Seferleri Dönemi: 1096-1291
13. yüzyıldan sonraki seferler Batılılar tarafından, “Son Haçlı Seferleri” olarak adlandırılmıştır.

Bu dönemde, Batı dünyası Doğu’ya dokuz büyük sefer düzenlemiştir.

Bu seferler sırasında Urfa, Antakya, Kudüs, Trablus ve İstanbul’da devletler kurulan Latinler, Yakındoğu’yu kolonize etme amaçlarını kısmen gerçekleştirme imkânı bulmuşlardır.

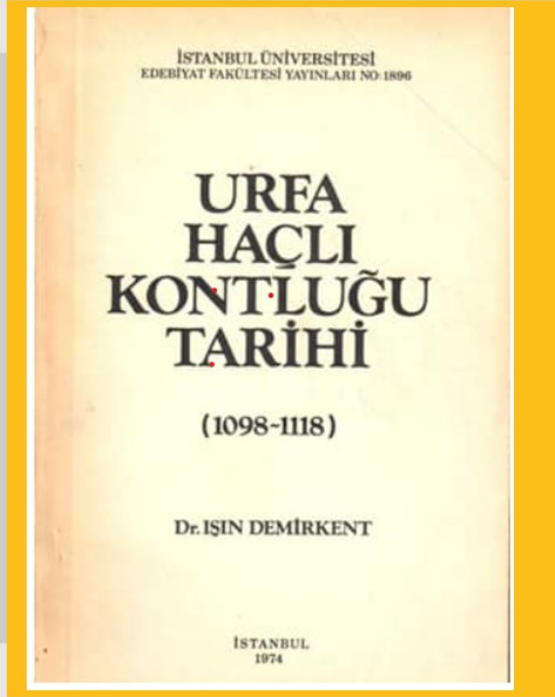

Sunum 6

Haçlı Seferi'nin Tanımı

Haçlı Seferleri sadece Müslümanlar üzerine düzenlenmemiştir. **Avrupa'daki pagan halklara** veya papanın otoritesine karşı çıkan **Hristiyanlar üzerine** düzenlenen seferler de Batılı tarihçiler tarafından Haçlı Seferi olarak adlandırılmıştır.

Sunum 7

Ülkemizde Haçlı Seferleri tarihi konusundaki **ilk müstakil çalışma:**

Işın Demirkent, *Urfa Haçlı Kontluğu Tarihi (1098-1118)*, Doktora tezi; Danışman: Prof. Dr. Fikret Işıltan.

Sunum 8

Prof. Dr. Işın Demirkent
(1938-2006)

Türkiye’de bu konudaki çalışmalara zemin hazırlayan Prof. Dr. Işın Demirkent, hem Bizans Devleti tarihi hem de Haçlı Seferleri Tarihi konusunda çok değerli çalışmalara imza atmıştır.

Sunum 9

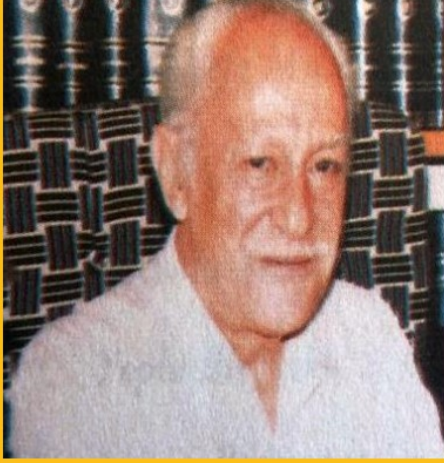

Ord. Prof. Mükrimin Halil Yinanç
(1900-1961)

•«XII. Yüzyılda Anadolu ve Suriye» adlı ders kapsamında bu süreci anlatmıştır.

•**1958** yılından itibaren de ilk kez «**Haçlı Seferleri Tarihi**» adıyla bir ders vermeye başlamıştır.

Sunum 10

Prof. Dr. Fikret Işıltan
(1915-1997)

Daha sonra bu dersi devam ettiren Prof. Dr. Fikret Işıltan, kendi ifadesiyle «*Hem Ortaçağ'ın en merkezî, karakteristik ve bariz olayını teşkil etmiş bulunması hem de Türk-İslâm alemi ile Batı dünyasının geleceğine tesir etmesi bakımından*» konuya özel bir önem verildiğini ifade etmiştir.

Sunum 11

Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu'nun Durumu

Dandanakan zaferinin (23 Mayıs 1040) ardından Horasan'da bir devlet kuran Oğuz Türkleri, kısa sürede Bizans ve Fatımî sınırına kadar tüm Yakındoğu'ya hâkim olan olmuş,

ardından **plânlı bir fetih harekâtı çerçevesinde** Bizans hâkimiyetindeki Anadolu topraklarına yönelmiş,

1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra ise süratle Anadolu'nun fethi ve bölgeyi yurt edinme süreci başlamıştı.

Sunum 12

Bu sırada Bizans Devleti'nin askerî kudretinin çökmüş olması Türklerin Anadolu'daki ilerleyişini kolaylaştırdı

İmparator II. Basileios'un 1025'te ölümünün ardından imparatorluk gerileme ve çöküş devrine girmişti.

7. yüzyılda Herakleios'un kurduğu, askerî ve idarî sistem (*Thema sistemi*) çökerken devlet yeniden ücretli askerlik sistemine döndü.

AUZEF

Sunum 13

Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu'nun Durumu

- * Bu süreçte batıdan **Normanlar** ile kuzeydeki Türk step kavimleri **Peçeneklerin ve Uzların** saldırıları devlet için büyük tehlike yarattı.
- * **1071**'de Bari şehrinin Normanlar tarafından zaptıyla **Güney-İtalya'daki Bizans hâkimiyeti tamamen sona erdi.**
- Bu atmosferde İmparator **VII. Mikhail Dukas** (1071-1078), Papa VII. **Gregorius'tan yardım** istedi (1074).
- Aynı yıllarda Bizans'ın Anadolu'daki hâkimiyeti de çökmeye devam etti.

AUZEF

Sunum 14

Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu'nun Durumu

Sultan **Melikşah'ın 1092'de ölümünden** sonra Süleymanşah'ın İsfahan'da hapiste tutulan oğlu Kılıç Arslan, İznik'e gelerek tahta çıktı.

Anadolu'da Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulmuş olan bazı Türk Beylikleri de vardı. Sivas, Amasya, Niksar'da **Danışmendliler**, Erzincan ve çevresinde **Mengüçükler**, Erzurum ve çevresinde **Saltuklular**, Ereğli ve Aksaray civarında Hasan Bey hüküm sürüyordu.

Sunum 15

Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu'nun Durumu

•Mikhail Dukas döneminde Türk akınları Ege ve Marmara kıyılarına kadar uzandı.

•Sultan Melikşah'ın kuzeni *Süleymanşah*, İznik'i ele geçirerek Anadolu'da hâkimiyetini kurma imkânı elde etti.

•**1080 yılında artık Kilikya'dan Marmara'ya kadar uzanan** Anadolu topraklarına hâkim duruma gelmişti.

•**1081 yılında** İmparator Aleksios Komnenos, **Dragos Suyu Anlaşması'yla** Süleymanşah'ın Anadolu'daki hâkimiyetini tanımak zorunda kaldı.

•1085 yılında Bizans'ın Antakya'daki hâkimiyeti de son buldu.

Sunum 16

Sunum 17

Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu'nun Durumu

- Büyük Selçuklu Devleti, Haçlı Seferi çağrısının yapıldığı süreçte çöküş dönemine girmişti.
- 1092 yılında önce Büyük Selçuklu Devleti'nin veziri Nizâmü'l-Mülk'ün, sonra da Sultan Melikşah'ın ölmesi Türk-İslâm dünyasını kargaşa ortamına sürükledi.
- Melikşah'ın oğulları Sultan **Berkyaruk ile Muhammed Tapar** arasındaki mücadele Berkyaruk'un ölümüne kadar devam etti.
- 1105 yılında** devletin tek hâkimi olan **Muhammed Tapar** ise **ancak 1110 yılından itibaren** Haçlılara karşı mücadeleyi başlattı. Kendisi ise **Bâtınîlerle** meşgul olmak zorunda kaldı.

Sunum 18

•Suriye Selçuklu Meliki Tutuş da Berkyaruk’a karşı saltanat mücadelesine girmiş ve **Rey civarında yapılan savaşta yenilerek hayatını kaybetmişti (1095).**

•Bunun üzerine **Suriye Selçuklu Devleti ikiye ayrılmıştı.** Haçlılar geldiği sırada Tutuş’un oğullarından **Rıdvan Haleb’de**, diğer oğlu **Dukak ise Dimaşk’ta** hüküm sürüyordu.

•11. yüzyılın sonlarında Suriye bölgesindeki Selçuklu melik ve emîrleri birbirleriyle sürekli mücadele halindeydiler.

Sunum 19

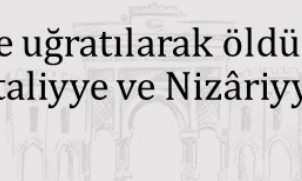
Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu’nun Durumu

•Mısır’daki Fatımî Devleti de çöküş devrine girmişti.

•1094 yılında, Şiî Fatımî Halifesi **el-Mustansır’ın kısa süre sonra **vezir Bedrülcemâlî’nin** ölümü **Şiî İslâm dünyasını sarstı.****

•Yeni **Vezir el-Efdal, Halifenin meşru vârisi olan **Nizâr’ın** yerine, küçük yaştaki oğul el-Mustalî’yi halifelik makamına getirdi.**

•Nizâr yenilgiye uğratılarak öldürüldü. Bu olay üzerine İsmâilîler, Müstaliyye ve Nizâriyye olarak ikiye ayrıldılar.

Sunum 20

Haçlı Seferi Öncesinde Yakındoğu'nun Durumu

AUZEF

Şiî Fatımîler ile Sünnî Selçuklular arasındaki düşmanlık müşterek düşman Haçlılara karşı birlikte hareket etmelerine engeldi.

Fatımî hilafeti daha büyük bir düşman olarak gördükleri Sünnilere karşı Hıristiyanlarla işbirliği yapmaya hazırdı.

Sunum 21

HAÇLI SEFERİ DÜŞÜNCESİNİN DOĞUŞU

AUZEF

Batı dünyası bu düşüncenin doğuşunda dinî unsurları ön plana çıkarmaktadır.

Aslında Avrupa Ortaçağ toplumunun o dönemde siyasal, sosyal, ekonomik açıdan içinde bulunduğu zorlu koşullar bu hareketi tetiklemişti.

Dinî motif daha ziyade **itici bir güç** olarak, savaş için «**haklı bir sebep**» yaratmak için kullanılmıştır.

Sunum 22

HAÇLI SEFERİ DÜŞÜNCESİNİN DOĞUŞU

AUZEK

- Kudüs, **638 yılından** beri Müslüman hâkimiyetindeydi.
- Roma Kilisesi'nin yüzyıllardan beri en büyük arzusu bütün **Hristiyanlık aleminin tek hakimi** olmaktı.
- Doğu ve Batı kiliseleri **1054 yılında** kesin olarak ayrılmış (***schisma***) ve iki rakip kilise haline gelmişlerdi.
- Şimdi Batı, hem **İstanbul patrikliğini itaat altına alabilir**, hem de **İslâm'ın gücünü kırıp Türkleri de Anadolu'dan çıkararak** bölgeye sahip olabilirdi.

Sunum 23

Bizans Devleti **1074 yılında**, **VII. Mikhail Dukas** döneminde (1071-1078), Türklere karşı **Papa VII. Gregorius'tan** (1073-1085) ücretli asker yardımı istemişti

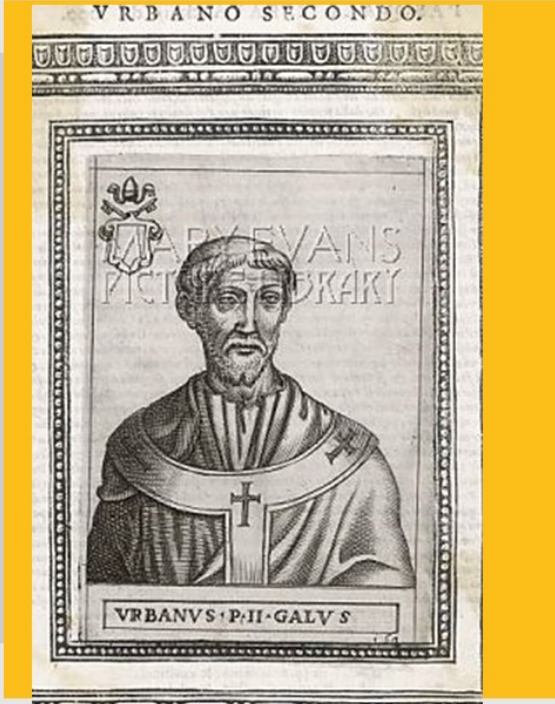
bu düşünce **On beş yıl sonra** **İmparator I. Aleksios Komnenos (1081-1118)**, tarafından tekrar gündeme getirildi

Sunum 24

HAÇLI SEFERİ DÜŞÜNCESİNİN DOĞUŞU

- Aleksios **1081'de** tahta çıkınca Anadolu'daki Türk hâkimiyetini mecburen tanımıştı.
- 1085'te** Norman reisi Robert Guiscard'ın ölümüyle Bizans, batı sınırındaki önemli bir tehditten kurtuldu.
- Doğuda ise **1086'da** Süleymanşah'ın, **1092** yılında da Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümü Türk dünyasının kargaşaya sürüklenmişti.
- İmparator bu fırsatı kaçırmamak için Papa II. Urbanus (1088-1099)'**tan ücretli asker** talebinde bulundu.
- 1089** yılında Melfi Konsili'ne ,**1095** yılında da Piacenza Konsili'ne yolladığı elçiler vasıtasıyla yardım istedi.

Sunum 25

- Urbanus, Bizans'ın istediği **ücretli askerler yerine** Doğu'ya bir **askerî sefere** düzenleme karar verdi.
- Seferin hedefi "**Kutsal toprakları kurtarmak**" şeklinde ifade edildi.
- Avrupa toplumuna **zengin Doğu'ya gidip orada güç, para ve toprak sahibi olacakları düşüncesi** aşılanmalıydı.

Sunum 26

Papa II. Urbanus, Clermont Konsili sırasında, 27 Kasım 1095 tarihinde Haçlı Seferi çağrısında bulundu.

1095 Clermont Konsili

Papa Clermont'ta halka sesleniyor

Sunum 27

AUZEF

Doğu Hristiyanlarının Batılı din kardeşlerinden yardım beklediğini söyledi.	Bu, Türklere karşı savaş başlatabilmek için uydurulmuş bir bahaneydi.
Bunun büyük bir Hac yolculuğu olacağını söyleyerek, sefere katılacakların günahlarına af vaat etti	Urbanus, bu hareketi büyük bir "hac seferi" olarak tanımlarken de gerçeği yansıtmıyordu.

Sunum 28

HAÇLI SEFERİ DÜŞÜNCESİNİN DOĞUŞU

AUZEF

•Papa “*...Bu memleket artık halkını doyurmaktan acizdir; onun için mülkü tahrip ediyor ve bitmez ve bitmez tükenmez şekilde birbirinizle savaşıyorsunuz*” diyerek halkı içinde bulundukları sefaletten kurtulmak, para güç ve toprak sahibi olmak için Doğu’ya gitmeye teşvik ediyordu.

•İncil’de “*sokaklarından süt ve bal aktığı*” söylenen Kudüs topraklarına yerleşme düşüncesi

Sunum 29

Cluny Manastırı / Fransa Burgonya

•**10. yüzyıl** sonlarında Avrupa’da Karolenjiyen Devleti’nin merkezi gücü parçalanmıştı.

•Kilise 11. yüzyılında “**Tanrı Barışı**” çağrısında bulunmuş

•Aynı dönemde Cluny Manastırı’nın başlattığı reform hareketi sayesinde toplumda dini duygular yeniden canlandırılmıştı.

Sunum 30

HAÇLI SEFERİ ÇAĞRISI

AUZEK

Papa II. Urbanus'un 27 Kasım 1095'de yaptığı çağrı ile Haçlı hareketi fiilen başlamış oldu.

Papa, **15 Ağustos 1096** tarihini hareket günü olarak ilân etti.

Sunum 31

Toplantıda haçı kabul eden ilk kişi: **Le Puy Piskoposu Adhemar**

Asiller arasında sefere katılacağını açıklayan ilk kişi: **Toulouse Kontu Raymond de St.-Gilles.**

Sunum 32

HAÇLI SEFERİ ÇAĞRISI

1. Toulouse Kontu **Raymond de St. Gilles**
2. Fransa Kralının kardeşi **Hugues de Vermandois**
3. Asağı Lorraine Dükü **Godefroi de Bouillon**
(yanında kardeşleri Boulogne Kontu III. Eustache ile Baudouin)
4. Güney İtalya'dan Norman reisi Robert Guiscard'ın oğlu **Bohemund** ve yeğeni **Tankred**
5. Kuzey Fransızlarından oluşan ordu **Normandia Dükü Robert**, eniştesi **Champagne Kontu Etienne de Blois** ve kuzeni **Flandre Kontu II. Robert'in** kumandasında.

Sunum 33

İmparatorun ezi Anna Komnena,
"Batı dünyasının bütün baron ve kralımlarının
harekete geçtiği" haber alınınca
sadece baronların değil, bütün Bizans halkının
korkuya kapıldığını belirtmiştir.

I. Haçlı Seferi'nin liderleri
Godefroi, Raymond, Bohemund ve Tankred

Sunum 34

Anna Komnena (1083-1153)

İmparatorun kızı Anna Komnena,
“Batı dünyasının bütün barbar kavimlerinin harekete geçtiği”
haber alınınca
sadece babasının değil, bütün Bizans halkının korkuya kapıldığını belirtmiştir

Sunum 35

AUZEF

ÖZET

11. yüzyıl sonlarında Türk ve İslâm dünyası siyasî ve dinî yönden parçalanmış durumda olup güçlü bir liderden yoksundu. “*Kutsal toprakları kurtarmak*” sloganıyla harekete geçen Batı dünyası aslında Anadolu ile birlikte bütün Yakındoğu’yu ele geçirip bölgeye yerleşmek arzusundaydı.

Sunum 36

Sunum 37